

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *Edward Steiner*
 Härad: *Skutts Ht* Adress: *Apelg. 11, Lund*
 Söktett: *Skarör* Berättat av: *Severin Knutsson*
 Uppteckningsår: *1937; inlämn. 1946* Född år *1867* i *Skarör*

- Kung Ralph.* s. 1.
Ljönan såg en svartklädd dam på fartyget,
- dödsvarsel. s. 2-3.
Jerusalems skomakare huddes be under
ett päronträd. s. 4.
Bergambasken. s. 5-6.
Kuvaturspecten på 1700-talet. s. 5.
"Lassas brok", - där själsspilling blivit be-
graven. s. 6.
Andes märkliga platsen. s. 7.
Hai batten ur tunnans år 1884 s. 8.

Om Kung Ralph, som bor på Skanörs slott och
natthelid far i sin dragn genöme Skanörs gator, hörde
jag ofta berättas, då jag som barn (på 1890-talet)
vistades hos släkttingar där i staden. Enligt traditionen
blev han ihjälsländ av de uppretade stadborna i
den i synnerhet dörr som ännu syns på kyrkans
nord sida.

Se vidare: Nicolovius, Folklivet i Skiptes härad!

Är denne Ralph kanske ett minne av den
notke jarlve Mindre Alf, som sedan konung, Magnus
Lagaböte i slutet av 1200-talet intagit och plundrat
staden, en tid framåt satt som styresman på Skanörs
slott? Mindre Alf fick smälta ett annat slut.
Han blev hängd i Hålsingborg.
1312 brände han resterna staden och slottet jämte
med jorden.

Det var för många år sedan en mörk och stormig natt ombord på ett segelfartyg, som fördes av kaptenen Anders Jönsson från Skanörs och befann sig ute på Nordsjön på väg till England. Kaptenen, som själv hade valsten ombord, gick av och an på kommandobryggan och vid rodet stod en ung sjöman, Karl Comé från Falsterbo. Plötsligt för korymbaren se en svartklädd, djupt bestöjd dam stående vid sin högra sida ett litet steg framåt. Varje gång kaptenen passerade förbi for den mystiska skepsnaden ett steg tillbaka men återtog därpå omedelbart sin förra plats och försvann omsider efter en stund. Upplysningen var skräckslagen men utträdde icke ett ord. Kaptenen hade tydligen ingenting sett.

Om morgon berättade Comé händelsen för sin kapten, som gjorde en anteckning däröver i skeppsjournalen.

ACC. N:R M10093:3.

Fartyget nådde omsider destinationsorten,
den krysslade hamnen. Där låg ett brev till C.
med meddelande om att en nära anförvant till
honon (faster?) i hemstaden hade avlidit just
den veckan, då han haft sin oförlöpliga upps-
lövelse ute på havet.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

"När de hade bränt här i Skanör, flyttade mor och jag
här till mormor i Falsterbo, men kreaturen hade vi kvar
här. Min bror, som var sjöman och utlygn kommit hem
från en resa, gick en dag med mor hit till Skanör för att
mjölka koran. När de gick tillbaka, det var på after-
middagen här med kvällen, följde de den östra Lång-
vallen vid Falsterbo vägg och när de kom i närheten av
det där päronträdet, som står där, såg de bägge två, både
min mor och min bror, en "hel lynch glösta" (= en samling
små barn) både pojkar och flickor (= pojkar o. flickor), som lekte
och hoppade och dansade på vallen vid päronträdet, och
när de kom närmare, mor och min bror, försvann barnen
helt plötsligt. — Där bor ju en skomakare under trädet, det
skärra Jerusalem skomakare säger de, och säger man
ett par utslitna skor i trädet blir de lagade inom ett par dagar.
Det är ju många som har sett något där "tränne" (= borta)
vid det gamla päronträdet, så tror de ä så vård
konstigt ä de i alla fall (= hur det förhåller sig, så är det något
märkligt)

Euligt Severin Knutsson skulle galgen, efter vad han hört de gamle berätta, ha stått ett litet stycke nord öster om nordöstra hörnet av den Långvall, som omsluter Fästerbovången i närheten av den nuvarande "vanningen" (= dammen) uti gå Ljungheden.

För den s. k. Bayrebacken, som ligger utaför den gamla staden nord i öster från kyrkan genom floden är en bäck, som i forna tider skall ha utgjord en vattendäg ut till Hållviken, och är omsluten av en Långvall, har Skauörborna en viss avsky eller outhälsiga. Området är nu planterat med tall. För den nuvarande landsvägen till komst gata infartsvägen till Skauör över Bayrebacken. Vid grävningar i jorden har man här funnit massor av terrakottor, halsljuga från Kresadersgärdet, som härjade på 1700-talet. Området kallas ännu Breväj (= Breddaväg)

Vid ett samtal med en gammal Skauörbo, den nu-
mera avlidne pastorn Andersson, om det hils-
samma klinedet därute på halvön och dess in-
verkan på livslängden säger herr A. till sled:

"Ja, här är många som blir gamla, men när de blir
över hundra år far de ut dom på Bayrebacken
och blir ihjäl dom."

Är detta möjligt ett ordstäv från gamla
tider eller kom det ur egen fabrik?

Vid efterforskningar kunnade Bayrebacken
används som begravningsplats för själsspillingar och
strändvaskare m. fl. Har jag inte kommit till något re-
sultat, men enl. Knutsen ligger vid kungavallen uppe
vid Ljungskopps gräns en stor sten och området där
kallas "Parras el. Parras Terok" efter en själsspilling,
som en gång blivit begraven där.

ACC. N:R M.10093:7.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Enligt vad Severin Knutsson berättat, har en tysk professor (troligen Schäffer) föt omler. Här sedan förbald för honom att på Hjungsen uppe vid den s. k. Lilla Annerännan har i gamla tiden legat en "prästegård" (= prästgård).

Troligast är dock att det här gäller en förväxling med "Skjottske Hage".

ACC. N:R M.10093:8.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Euligt Severin Knutsson, som själv varit med om
festligheterna, sloop katten för sista gången ur
Linnéan vid fastlagsdagen i Skanör år 1884.

Man fastade en hel vecka och kalaset kostade
5 kr pr man för pojkarne och 3 kr för flickorna.